

Tervise- ja tööministri 18. detsembri 2018. a määruse nr 65 „Kiirabibrigaadi koosseisu ja varustuse nõuded ning tööjuhend“ muutmise eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määruse nr 65 „Kiirabibrigaadi koosseisu ja varustuse nõuded ning tööjuhend“ muutmise eesmärk on täpsustada kiirabisõidukite ja varusõidukite nõudeid ning viia regulatsioon kooskõlla Tallinna Ringkonnakohtu 16. mai 2025. a lahendis nr 3-24-190¹ esitatud seisukohtadega.

Ringkonnakohus tuvastas, et Terviseameti varasem halduspraktika ning määruse senine sõnastus ei võimaldanud selgelt eristada, millised TTKS § 42 p 3 alusel kontrollitavad nõuded peavad olema täidetud tegevusloa andmise hetkel ja millised tegevuse alustamise ajaks. Kohus rõhutas, et tegevusloa andmise keeldumise põhjendused peavad olema selgelt seostatavad konkreetsete õigusnormidega ning faktilised asjaolud peavad olema loogilises seoses õigusnormi eeldustega.

Määruse muudatustega täpsustatakse kiirabibrigaadi varustuse nõudeid ja sõnastust, et tagada tegevusloa menetluses suurem selgus. Eelnõu järgi täpsustatakse, et iga kiirabibrigaadi varustusse peab kuuluma vähemalt üks kanderaamil patsiendi transpordivõimekusega kiirabisõiduk ja üks täisvarustuses varukiirabisõiduk. Samuti täpsustatakse kehtiva määruse sõnastust varukiirabisõidukite minimaalse arvu osas vastavalt brigaadide arvule, et tagada teenuse järjepidevus ja ühtne tõlgendus varustuse miinimumnõuete osas.

Lisaks täpsustatakse, et arstliku toetusbrigaadi kasutatav kiirabisõiduk, mis on ette nähtud meditsiinilise toe osutamiseks ei pea olema kohandatud patsiendi transpordiks.

Samuti asendatakse määruuses termin „*kiirabiauto*“ sõnaga „*kiirabisõiduk*“, et viia määruse terminoloogia kooskõlla liikluseadusega,

Muudatused loovad selgema ja rakenduspraktikas ühtselt mõistetava aluse tegevusloa kontrollieseme hindamiseks, välistades edaspidi olukorrad, kus haldusakti põhjendused jäävad üldsõnaliseks või ebaselgeks.

Muudatused on oma olemuselt sõnastuslikud ja selgitavad, mistõttu need ei too kaasa täiendavaid rahalisi ega halduslikke kohustusi ei riigile ega tervishoiuteenuse osutajatele.

Eelnõu kooskõlastamise käigus tegi Eesti Kiirabi Liit ettepaneku, kaasajastada mõningate töövahendite ja ravimite loetelu määruse lisas. Ettepanekutega on arvestatud ning kehtestatakse määruse lisad uuesti uuendatud sõnastuses.

1.2. Määruse ettevalmistajad

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi tervishoiuteenuste osakonna nõunik Pille Saar (pille.saar@sm.ee). Eelnõu juriidilise ekspertiisi on teinud õigusosakonna õigusnõunik Kaidi Meristo (kaidi.meristo@sm.ee).

Eelnõu koostamisse on kaasatud Terviseameti õigusosakonna juhataja Agne Ojassaar (agne.ojassaar@terviseamet.ee) ja tervishoiuteenuste osakonna teenusejuht Katri-Nele Ilves (katri-nele.ilves@terviseamet.ee).

1.3. Märkused

¹ [Tallinna Ringkonnakohtu 16. mai 2025. a otsus nr 3-24-190](#)

Eelnõuga muudetakse Tervise- ja tööministri 18. detsembri 2018. a määruse nr 65 „Kiirabibrigaadi koosseisu ja varustuse nõuded ning tööjuhend“ redaktsiooni RT I, 20. 10. 2023, 4.

Eelnõu ei ole seotud ühegi menetluses oleva eelnõuga ega Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

Eelnõu ei ole seotud isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses.

2. Määruse sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahes paragrahvist, millest esimega muudetakse Tervise- ja tööministri 18. detsembri 2018. a määrust nr 65 „Kiirabibrigaadi koosseisu ja varustuse nõuded ning tööjuhend“ ning teine sätestab määruse jõustumise.

Eelnõu § 1 punktiga 1 asendatakse määruse tekstis läbivalt sõna „kiirabiauto“ sõnaga „kiirabisõiduk“. Muudatuse eesmärk on ühtlustada määruses kasutatav terminoloogia kehtiva õigusega, eelkõige liiklusseaduses kasutatava mõistega. Liiklusseadus ei kasuta mõistet „auto“, vaid „sõiduk“, mis hõlmab nii mootorsõidukeid kui ka erivarustusega sõidukeid, sealhulgas kiirabisõidukeid.

Eelnõu § 1 punktiga 2 täpsustatakse nõudeid kiirabibrigaadi varustusele, et tagada selge ja üheselt mõistetav tegevusloa kontrolliese tervishoiuteenuste korraldamise seaduse (TTKS) § 42 punkti 3 tähenduses. Tallinna Ringkonnakohus viitas 16. mai 2025. a lahendis nr 3-24-190, et kontrollieseme nõuded peavad olema normatiivaktis selgelt väljendatud, et vältida põhjendamispuudusi ja tagada õigusselgus tegevusloa menetluses.

Täpsustatud sõnastus selgitab, et kiirabibrigaadi varustusse peab kuuluma patsiendi kanderaamil transpordi võimekusega kiirabisõiduk ja täisvarustuses varu kiirabisõiduk, tagades seeläbi teenuse toimepidevuse, muuhulgas ka valmisoleku hädaolukorraks. Samuti lisatakse viide liiklusseaduse § 73 lõikele 2, et oleks selgelt välja toodud nõue, mille kohaselt peab kiirabibrigaadi varustusse kuuluv omama tegevusloa taotlemise hetkel kehtivat tehnilist ülevaatus, tagades seeläbi liikluses osalemise ohutuse.

Eelnõu § 1 punktiga 3 tuuakse välja erisus arstliku toetusbrigaadi kasutatava sõiduki funktsioonis ja nõuetes, et eristada seda tavapärasest, patsiendi transpordiks mõeldud kiirabisõidukist. Arstliku toetusbrigaadi ülesanne on osutada meditsiinilist tuge teistele brigaadidele sündmuskohal, mitte vedada patsiente. Seetõttu ei ole põhjendatud nõuda, et selline sõiduk oleks kohandatud patsiendi kanderaamil transpordiks. Muudatus tagab proportsionaalsuse ja selguse varustusenõuete rakendamisel ning välistab olukorra, kus Terviseamet võiks tegevusloa menetluses nõuda arstliku toetusbrigaadi puhul põhjendamatult rangemaid tehnilisi tingimusi, mis ei ole teenuse olemusest tulenevalt asjakohased.

Eelnõu § 1 punktiga 4 sõnastatakse senisest arusaadavamalt määruse § 6 lõige 7. Muudatusega täpsustatakse kehtiva regulatsiooni sisu, et tegevusloa taotlejal oleks senisest selgem ja ühesem arusaam varukiirabisõiduki olemasolu nõuetest. Eelnõuga ei muudeta kehtiva õiguse sisu ega looda uusi kohustusi, vaid täpsustatakse, kuidas varukiirabisõidukite olemasolu kohustus kujuneb sõltuvalt kiirabipidaja hallatavate kiirabibrigaadide arvust. Täpsustus aitab vältida sätte erinevaid tõlgendusi ning tagab TTKS § 42 p 3 alusel tegevusloa menetluses kontrollitavate nõuete üheselt mõistetavuse.

Selgem sõnastus toetab kohtupraktikas (Tallinna Ringkonnakohtu 16.05.2025 otsus nr 3-24-190) esile toodud vajadust tegevusloa kontrollieseme nõudete piisava täpsuse järele, võimaldades haldusorganil põhjendada otsuseid selgelt ja vältida põhjendamispuudusi.

Eelnõu §-s 2 sätestatakse määruse jõustumine. Määruse muudatus jõustub üldises korras.

3. Eelnõu terminoloogia

Eelnõuga asendatakse määruse tekstis läbivalt sõna „kiirabiauto“ sõnaga „kiirabisõiduk“. Muudatuse eesmärk on ühtlustada määruses kasutatav terminoloogia kehtiva õigusega, eelkõige liiklusseaduses kasutatava mõistega.

4. Määruse vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrusel puudub seos Euroopa Liidu õigusega ning eelnõu ettevalmistamisel ei ole aluseks võetud teiste riikide õigusakte.

5. Määruse mõjud

Muudatused on sõnastuslikku laadi ning ei too kaasa uusi sisulisi nõudeid kiirabiteenuse osutajatele ega tegevusloa taotlejatele. Kõik määruses sätestatud nõuded – sh kiirabisõidukite, varusõidukite ja brigaadide koosseisu osas – kehtivad juba praegu.

Muudatuste eesmärk on tagada, et tegevusloa menetluses oleks selgelt ja üheselt mõistetav, millised konkreetset nõuded kuuluvad TTKS § 42 punktis 3 sätestatud kontrolliesemesse ning milliseid nõudeid hinnatakse tegevusloa andmisel.

Selgem ja täpsem sõnastus aitab vältida nõute erinevaid tõlgendusi, mis on viinud ebaselgete haldusotsuste ja kohtuvaidlusteni (vt Tallinna Ringkonnakohtu 16.05.2025 otsus nr 3-24-190). Muudatuste tulemusel saavad nii taotlejad kui menetlejad üheselt aru, millised on tegevusloa andmise eelduseks olevad varustuse ja koosseisu nõuded ning kuidas neid rakendada.

Seeläbi parandatakse tegevusloa menetluse läbipaistvust ja õigusselgust, tagades parema õiguskindluse nii tervishoiuteenuse osutajatele kui ka haldusorganitele.

6. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Muudatused on oma olemuselt sõnastuslikud ja selgitavad, mistõttu need ei too kaasa täiendavaid rahalisi ega halduslikke kohustusi ei riigile ega tervishoiuteenuse osutajatele. Tegemist ei ole uute nõuete kehtestamisega, vaid olemasolevate nõuete täpsema sõnastamisega, et tagada nende parem arusaadavus ja rakendatavus tegevusloa menetluses.

Kuna sisulisi kohustusi ega varustuse või personali nõudeid ei muudeta, siis ei eelda muudatus rakendamiseks lisainvesteeringuid, ümberkorraldusi ega lisakulutusi. Samuti ei kaasne muudatusega mõju riigieelarvele, kohalikele omavalitsustele ega tervishoiuteenuse osutajatele.

7. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

8. Määruse kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks ministeeriumile, kellel on eelnõuga puutumus ehk Majandus ja Kommunikatsiooniministeeriumile eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu ja arvamuse avaldamiseks Terviseametile, Tervisekassale, Transpordiametile ja Eesti Kiirabi Liidule.

Eelnõule esitasid märkuseid Tervisekassa ja Eesti Kiirabi Liit. Vastused märkustele on toodud tabelis 1. Teistelt osapooltelt märkuseid ei saanud.

Tabel 1. Kooskõlastustabel

Märkuse sisu	Märkuse kommentaar
Tervisekassa	
<p>Eelnõu punkti 2 kohaselt sõnastatakse määruse § 6 lõige 1 järgmiselt: „Kiirabibrigaadi varustus on vähemalt ühe kanderaamil patsiendi transpordi võimekusega kiirabisõiduk, vähemalt üks täisvarustuses varukiirabisõiduk, meditsiiniseadmed, tarvikud, vahendid, ravimid ja muud preparaadid. Kiirabisõiduk ja varukiirabisõiduk peavad vastama liiklusseaduse § 73 lõikes 2 sätestatud nõuetele.“. Sama paragrahvi lõige 7 sõnastatakse eelnõu kohaselt järgmiselt:</p> <p>“Kiirabibrigaadi pidaja tagab varukiirabisõiduki olemasolu järgmiselt: 1) kui pidajal on kuni kolm kiirabibrigaadi, peab tal olema vähemalt üks täisvarustuses varukiirabisõiduk; 2) kui pidajal on rohkem kui kolm kiirabibrigaadi, peab tal olema vähemalt üks täisvarustuses varukiirabisõiduk iga kolme kiirabibrigaadi kohta.“.</p> <p>Märgime, et kiirabibrigaad ja kiirabibrigaadi pidaja on kaks erinevat mõistet ning teeme selguse tagamise eesmärgil ettepaneku boldis märgitud lauseosa sättest välja jätta. Kiirabibrigaadi pidajal peavad olema brigaadid, kes peavad vastama õigusaktides toodud nõuetele. Ühel brigaadil saab korraga olla üks kiirabisõiduk. Kiirabibrigaadi pidajal peavad aga olema iga kiirabibrigaadi jaoks kiirabisõiduk ning vähemalt üks varukiirabisõiduk (arv sõltub brigaadide arvust).</p>	<p>Arvestatud osaliselt sõnastus korrigeeritud.</p> <p>Selgitame, et määruse § 6 sätestab nõuded kiirabibrigaadi varustusele, mille kiirabibrigaadile tagab tema tööandja ehk kiirabibrigaadi pidaja. Seega § 6 lg 1 on sätestatud need töövahendid, mida tööandja peab kiirabibrigaadile tagama kiirabiteenuse osutamiseks. Kuna kiirabibrigaad on elutähtsa teenuse osutaja, kes peab olema valmisolekus reageerida 24/7, siis on oluline, et tööandja tagab ka varusõiduki juhuks, kui põhisõiduk ei ole mingitel põhjustel töökorras. Sama paragrahvi lg 7 täpsustab, mitme brigaadi kohta peab kiirabibrigaadi pidaja tagama varuauto. Juhul kui kiirabipidajal ongi ainult üks brigaad, siis sellele tuleb igal juhul tagada ka varuauto ehk lg 7 p 1 täpsustab, et kuni kolme brigaadi kohta tuleb tagada üks varuauto.</p>
<p>Samuti juhime tähelepanu, et eelnõu punkti 3 kohaselt täiendatakse määruse §-i 6 lõikega 11, mis näeb ette erandi kiirabisõidukile kohalduva patsiendi transpordi võimekuse nõudele. Samas on kehtivas õigusaktis toodud kiirabisõiduki nõuded § 6 lõikes 2, mitte lõikes 1. Seetõttu palume kaaluda, kas parema õigusselguse eesmärgil võiks antud erandi kehtestada lõikes 2¹.</p>	Arvestatud
Eesti Kiirabi Liit	
<p>Muuta § 4. lg 5 sõnastust järgnevalt: Vähendatud koosseisuga õebrigaadi teine liige peab vastama kiirabibrigaadi teisele liikmele kehtestatud nõuetele. Kui vähendatud koosseisuga õebrigaadi varustuseks on kiirabiauto peab vähemalt üks sellise kiirabibrigaadi liige omama ka kiirabisõiduki juhtimise õigust.</p>	Selgitatud
<p>muuta lisa 2 punkti</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.2 Lahaste komplekt jäsemete luumurdude immobiliseerimiseks: Arstlik toetusbrigaad : valikuline. <p>muuta lisa 3 järgnevaid punkte:</p>	<p>Muudatus vajab täiendavat mõjuanalüüsi ja Terviseameti ning Tervisekassa kooskõlastust enne selle sisse viimist.</p>
	Arvestatud

• Epinefriin: Reanimobiilibrigaad ja arstlik toetusbrigaad muuta 30 mg - 20mg (ks) • 4.1.Verapamiil: jääb ainult reanimobiili ja arstliku toetusbrigaadi varustusse • 4.6 Propafenoon: kõigile 140mg. Erikogus reanimobiilidele ja maapiirkonna birgaadidel 280mg • 19.2 Esomeprasool: kõigile 160mg • 21. Soolemootorikat suurendavad ained: valikusse kas Metoklopramiid 40mg või Ondansetroon 16mg • 26.3 Propofool: Erikogus arsti ja maapiirkonna brigaadidel 200 mg • 27.1 Oksütotsiin: kõigile brigaadidele 4ml (20 RÜ)	